

Jönköpings kommun

Grundläggande granskning 2025

EY

Building a better
working world

Innehåll

1. Inledning.....	2
2. Kommunstyrelsen.....	5
3. Barn- och utbildningsnämnden.....	10
4. Funktionsstödsnämnden	15
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden.....	19
6. Kultur- och fritidsnämnden	23
7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden	27
8. Stadsbyggnadsnämnden	31
9. Tekniska nämnden	37
10. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	41
11. Äldrenämnden	45
12. Valnämnden	49
13. Överförmyndarnämnden	52
14. Sammanfattande bedömning	55

1. Inledning

Bakgrund

Enligt kap. 12 § 1 i kommunallagen ska de förtroendevalda revisorerna pröva om den kommunala verksamheten:

- ▶ Sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- ▶ Om räkenskaperna är rättvisande,
- ▶ Om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen består av tre delar:

- ▶ Grundläggande granskning,
- ▶ Fördjupad granskning,
- ▶ Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Grundläggande granskning omfattar samtliga styrelser och nämnder varje år och innehåller två delar:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse,
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Som en komplettering till SKR:s skrift "God sed", som ligger till grund för hur kommunal verksamhet ska uttolkas och dokumenteras, har SKR tagit fram skriften "Grundläggande granskning". Den följande framställningen bygger på vad som står i "God sed" och "Grundläggande granskning". Där framgår bland annat att den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma nämnders och styrelserns måluppfyllelse, samt om dessa har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Syfte

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att översiktligt bedöma om respektive nämnd/styrelse bedriver sin verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt om nämnders och styrelserns interna kontroll är tillräcklig. Den grundläggande granskningen sammanställs varje år i en granskningsrapport som en del i revisionens årliga granskning, samt som underlag för ansvarsprövningen.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning utgörs i huvudsak av:

- ▶ Kommunallagen,
- ▶ Nämnders och styrelserns reglementen,
- ▶ Andra instruktioner och styrdokument som rör nämndernas/styrelserns verksamhet.

Ansvariga nämnder

Granskningen avser verksamhetsår 2025 och har omfattat följande styrelser och nämnder:

- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Barn- och utbildningsnämnden
- ▶ Individ- och familjeomsorgsnämnden
- ▶ Kultur- och fritidsnämnden
- ▶ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
- ▶ Funktionsstödsnämnden
- ▶ Stadsbyggnadsnämnden
- ▶ Tekniska nämnden
- ▶ Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
- ▶ Valnämnden
- ▶ Äldrenämnden
- ▶ Överförmyndarnämnden

Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med nämndpresidier. Dokumentation som har studerats avser exempelvis mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, årsbokslut, internkontrollplaner och protokoll.

Arbetsmoment:

1. Fastställande av projektplan.
2. Granskningen introduceras för berörda. Sakkunniga vid EY ansvarar för detta.
3. Bokning av möten inom ramen för den grundläggande granskningen.
4. Genomförande av möten.
5. Insamling av dokumentation.
6. Dokumentstudier - genomgång och analys av relevant dokumentation.
7. Analys och rapportskrivning.
8. Intern kvalitetssäkring av rapporten.
9. Avrapportering av granskningsredogörelserna.

Under 2025 genomförde revisionen en större fördjupad granskning av den interna kontrollen i Jönköpings kommun som bland annat inkluderade en djupare bedömning av genomförd internkontrollplan, riskanalys och uppföljning. Denna granskning inkluderade krav på dokumentation och spårbarhet inför bedömningar.

2. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är Jönköpings kommuns ledande politiska förvaltningsorgan. Dess huvudsakliga uppgifter är att leda och samordna kommunens verksamheter samt ansvara för översiktlig planering, mark- och bostadsförsörjning, näringslivs- och sysselsättningsfrågor, inköps-, informations- och turistfrågor organisationsfrågor och kommunens krisberedskap, säkerhetsarbete och civilt försvar.

2.1. Ekonomi

För 2025 redovisar kommunstyrelsen ett positivt resultat om 9,9 mnkr.

Verksamheten "Kommunledning" redovisar en negativ budgetavvikelse om 2,0 mnkr. Det största överskottet redovisade verksamheten "Kommungemensam administration", med en positiv budgetavvikelse om 9,0 mnkr.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Kommunstyrelsen beslutade om verksamhetsplan och internbudget för kommunstyrelsens verksamheter 2025 vid sammanträde 2025-02-11.
Har styrelsen antagit en verksamhetsplan?		Ja. Kommunstyrelsen beslutade om verksamhetsplan och internbudget för kommunstyrelsens verksamheter 2025 vid sammanträde 2025-02-11.

2.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen/nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har styrelsen formulerat övergripande mål för sin verksamhet kopplade till styrelsens grunduppdrag, samt flertalet mål kopplade till stadskontorets avdelningar. Kommunstyrelsens mål i verksamhetsplanen utgår från kommunstyrelsens grunduppdrag, och ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges övergripande mål.
Har styrelsen formulerat mål för sin ekonomi?		Nej, det framgår inga mål med koppling till ekonomi i verksamhetsplan 2025.

		I sakfelskontroll beskrivs att kommunstyrelsen och nämnderna omfattas av fullmäktiges övergripande finansiella mål och god ekonomisk hushållning.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse?". För 7 av 15 mål finns det en indikator för måluppfyllelse. För tre av målen som saknar detta finns istället uppdrag och aktiviteter som stödjer målet. Samtliga fem prioriterade hållbarhetsmål saknar indikatorer. 4 av 7 indikatorer bedöms vara mätbara.
När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?		I nämndens verksamhetsberättelse presenteras uppföljning av de 16 målen i kommunstyrelsen verksamhetsplan. För respektive mål framgår en bedömning av målet samt en motivering till bedömningen. I verksamhetsberättelsen görs även uppföljning av måluppfyllelsen för de 13 mål som berör stadskontorets avdelningar. För verksamhetsplanens mål bedömer kommunstyrelsen att 6 av 16 mål uppnås. 9 av 16 mål är på väg att uppnås. 1 av 16 mål riskerar att inte uppnås. För stadskontorets mål bedömer kommunstyrelsen att 2 av 13 mål uppnås. 9 av 13 mål är på väg att uppnås. 1 av 13 mål uppnås inte.
När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt då det av verksamhetsplanen inte framgår några formulerade mål avseende nämndens ekonomi.

2.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025: Vid möte med styrelsen uppgavs att det inte skett några större omorganiseringar under 2025.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron inom stadskontoret var 2,9 procent 2025, vilket är en minskning mot 2024 års nivå på 3,4 procent. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro än män. För 2025 var kvinnors totala sjukfrånvaro 3,4 procent, jämfört med 2,0 procent för män.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse framgår att personalomsättningen inom stadskontoret, exklusive pensionsavgångar, ökade under 2025 till 4,4 procent, jämfört med 3,6 procent år 2024.

Vid möte med styrelsen betonas vikten av att kunna rekrytera rätt. Vissa funktioner är svårare att rekrytera än andra, exempelvis upphandlare och dataanalytiker.

2.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen antagit en internkontrollplan för 2025?		Av styrelsens verksamhetsplan framgår 11 av 12 risker som identifierats i riskanalysen (se nedan). Riskanalysen används även som internkontrollplan.
Har styrelsen genomfört en riskanalys?		<p>Det finns en dokumenterad riskanalys där identifierade risker har bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens. Totalt framgår 12 risker.</p> <p>För 10 av 11 risker framgår riskfaktor, riskbeskrivning, riskvärde utifrån sannolikhet och konsekvens, nuvarande hantering, hanteringsåtgärd, bedömning av hantering samt uppföljningsfrekvens. Det framgår inte ansvarig för kontrollmomentets utförande eller vem som resultatet ska återrapporteras till. I sakfelskontroll framhålls att det pågår ett arbete med att komplettera mall för riskanalys med denna information.</p> <p>Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.</p>
Har internkontrollplanen följts upp?		<p>Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i kommunstyrelsens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga risker.</p> <p>Kommunstyrelsens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna är tillräcklig. Det är samma bedömning som år 2024.</p>

2.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Kommunen har vunnit ett antal priser under året. Bland annat utnämndes kommunen till Sveriges friluftskommun 2025.
- ▶ Invigning av Nobias fabrik.
- ▶ Det finns numera ett ledarskapsprogram för alla 700 chefer i koncernen.
- ▶ Digitaliseringsavdelningen uppges ha fått sitt genomslag under 2025.
- ▶ Ett nytt ekonomisystem ska handlas upp.

- ▶ Jönköping ligger långt fram i sitt krisberedskapsarbete.

2.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.
- ▶ Kommunen är i behov av stora investeringar.
- ▶ Volymförändringar och den demografiska utvecklingen.

3. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden är ansvarig för vad tillämplig lag och förordning anger avseende förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, samt särskild undervisning för elever som vårdas på länsjukhuset Ryhov. Nämndens ansvarsområde omfattar även pedagogisk omsorg, öppen förskola inom ramen för kommunens familjecentraler samt kulturskola och vetenskapscentret Upptech.

3.1. Ekonomi

Nämnden redovisar 2025 ett positivt resultat om 29,6 mnkr.

Förskoleområden i kommunal regi redovisar en negativ budgetavvikelse om 6,2 mnkr. Grundskoleområden (inklusive F-klass) i kommunal regi redovisar en positiv avvikelse om 4,1 mnkr. Kostverksamheten visar ett överskott om 4,4 mnkr, och kulturskolan visar ett överskott om 0,9 mnkr.

Nämnden har identifierat den pågående demografiska utvecklingen inom förskolan som en utmaning. För 2025 har färre barn i förskolan haft en tydlig negativ påverkan på förskoleverksamheten, där behovet av anpassning uppstått snabbare än vad som varit möjligt att fullt ut genomföra under 2025, vilket resulterat i den negativa budgetavvikelsen.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Barn- och utbildningsnämnden antog internbudget för 2025 vid sammanträde 2024-12-16.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Barn- och utbildningsnämnden antog verksamhetsplan för 2025 vid sammanträde 2025-01-29.

3.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Nej, det framgår inga mål med koppling till ekonomi i verksamhetsplan 2025.

Är målen mätbara?		För verksamhetsmålen i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måloppfyllelse". För 21 av 31 mål anges en mätbar indikator för måloppfyllelse. För tio mål saknas indikatorer.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		I nämndens verksamhetsberättelse presenteras uppföljning av målen. För respektive mål framgår en bedömning av målet samt en motivering till bedömningen. Nämnden bedömer att 27 av 31 mål är på väg att uppnås samt att 4 av 31 mål riskerar att inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt då det av verksamhetsplanen inte framgår några formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vi noterar att nämnden har en ekonomi i balans.

3.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025: Vid möte med nämnden lyftes följande verksamhetsförändringar som skett under 2025:

- ▶ Rosendala gårds förskola har lagts ner och John Bauers förskola har pausats. Särskild verksamhet med inriktningen autism minskade sina platser på grund av minskad efterfrågan.
- ▶ Nämnden anpassar sig till ett lägre antal barn under höstterminen 2025.
- ▶ Sanda högstadium har med ny skola utökat sin verksamhet samt kompletterar idrottsklasser med elever från närområdet. Hälften av eleverna går på programmen med idrottsprofil.
- ▶ Den anpassade grundskolan har utökats.
- ▶ Grundskolan har anställt två interim-rektorer för att täcka upp vid rekryteringar och för att stötta nya rektorer. Flera nya skolledare har rekryterats under året. Inom kulturskolan har den interna chefsorganisationen förändrats.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron var 5,9 procent 2025, vilket är en minskning mot 2024 då sjukfrånvaron låg på 6,3 procent. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro än män och för 2025 var kvinnors totala sjukfrånvaro 6,5 procent jämfört med 3,5 procent för män.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse framgår att personalomsättningen bland chefer inom nämnden, inklusive pensionsavgångar har minskat något under 2025 i jämförelse med föregående år (från 6,9 procent till 6,7 procent).

Inom nämndens verksamheter uppges det vara svårt för vissa skolenheter att rekrytera och behålla legitimerad personal. Även Kulturskolans lärartjänster är generellt svårrekryterade på grund av hög specialiseringsgrad.

3.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		Av verksamhetsplan framgår identifierade risker med tillhörande beskrivning och riskvärde. Nämndens riskanalys för 2025 innehåller ytterligare två risker utöver de som framgår i verksamhetsplan 2025.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras. Det är samma bedömning som år 2024.

3.5. Verksamhetsspecifika händelser 2025

Förskolan

- ▶ Ett intensivt arbete med att öka tillgängligheten på förskolorna har genomförts med målsättningen att alla barn ska möta en kvalitativ utbildning.
- ▶ Under året har det genomförts en kompetenshöjning för förskolornas rektorer.
- ▶ Språkutvecklande arbetssätt har fortsatt prioriterats. Samtliga förskolor i Jönköping arbetar med språkutveckling. I kvalitetsdialogerna kan nämnden se resultat av pedagogernas arbetssätt och barnens språkutveckling. Under 2025 har samtliga pedagoger arbetat på något sätt med systematiska metoder för språklig medvetenhet och ökat ordförråd.

Grundskolan

- ▶ Det har tillsatts en ny utbildningschef för grundskolan.
- ▶ Under året har Oxhagsskolan ställt om till anpassad grundskola.
- ▶ Sanda högstadium och Bottnarydskolan har invigts.
- ▶ Det pågår en upphandling av en ny läroplattform.

Kulturskolan och Upptech

- ▶ Förändrad och osäker tidsplan för evakuerad kulturskoleverksamhet.
- ▶ Fritidskortet har införts och det har inneburit stora administrativa utmaningar.
- ▶ Jönköpings kommun har mottagit ett rekordstort *Skapande skola*-bidrag på 3,74 mnkr. Detta öppnar upp möjligheter för professionella kulturinslag av hög kvalitet i alla grundskolans årskurser.

3.6. Utmaningar och utvecklingsområden

Övergripande

Nämnden lyfter att det finns ett stort problem med hemmasittare, ofta kopplat till NPF-diagnoser. Nämnden arbetar med att höja elevernas närvaro och bedömningen är att det är på god väg att uppnås. Demografiska utmaningar i form av minskande barnantal påverkar både organisation och personalbehov. Det finns även utmaningar med att rekrytera skolledare och speciallärare till den anpassade grundskolan. Det nya betygssystemet kräver förberedelser. Målet med att varje skola ska ha specialpedagoger och speciallärare uppnås inte.

Nedan presenteras utmaningar och utvecklingsområden per verksamhet:

Förskolan

- ▶ Nedläggningar och omflyttningar: Två förskolor har lagts ner och både personal och barn har flyttats till andra förskolor.
- ▶ Specialverksamhet inriktat på autism: Minskade platser på grund av minskad efterfrågan. Stödet till barn med extraordinära behov i typisk förskola har stärkts.
- ▶ Demografisk anpassning: Det har skett en minskning av antalet barn i förskola jämfört med föregående år.
- ▶ Organisationsförändring: Grankullens förskoleområde har blivit ett eget område.

Grundskolan

- ▶ Utökning av AGR-enheter: Planeras till 2026 och innebär utmaningar med personalförsörjning.
- ▶ Närvaro: Det finns en fortsatt hög kortvarig skolfrånvaro.

Kulturskolan och Upptech

- ▶ Deltagande: Deltagandet i kulturskolans aktiviteter ska öka och vara mer likvärdigt
- ▶ Införandet av fritidskortet: Positivt mottagande men begränsad kapacitet är en fortsatt utmaning.

4. Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden ansvarar för att enskilda får service, upplysningar, råd, stöd och bistånd inom nämndens verksamhetsområde, enligt bland annat socialtjänstlagen (SoL). Nämnden ansvarar också för insatser som funktionshindrade personer har rätt till enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

4.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 ett positivt resultat om 22,1 mnkr motsvarande 1,7 procent av budget. Den positiva avvikelser återfinns inom både inom funktionshinderomsorgen samt "nämnd och gemensam verksamhet". Den positiva avvikelser inom funktionshinderomsorgen återfinns inom områdena "Personlig assistans", "Socialpsykiatri och boendestöd" och "Myndighet". Områdena "Resurs", "Daglig verksamhet", Område "gemensam verksamhet visar på en större negativ budgetavvikelse (-43,6 procent). Avvikelsen förklaras av högre kostnader än budgeterat för funktionshinderomsorgslyftet och för projekt gällande ny metod för resursfördelning. Område "Boende LSS 1 och 2" visar en negativ budgetavvikelse på -22,8 mnkr (-5,6 procent). Avvikelsen förklaras huvudsakligen av högre kostnader för externa placeringar och hyressubventioner samt högre hyreskostnader i samband med evakueringar. Området har enligt verksamhetsberättelsen arbetat med en åtgärdsplan för de egna boendena som har gett effekt.

Nämnden beskriver att det hålls regelbundna uppföljningsträffar med enhetschefer för att följa den ekonomiska utvecklingen, säkerställa effektiv resursanvändning och planera bemanningen. Dessa träffar sker med stöd av HR, schema-controllern, ekonom och områdeschef.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Funktionsstödsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2025 vid sammanträde 2025-01-22.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Funktionsstödsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2025 vid sammanträde 2025-01-22.

4.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Målen är formulerade utifrån följande övergripande områden: Medborgare, medarbetare, ekonomi, hållbart samhälle. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplan framgår en målsättning om ekonomi i balans samt en målsättning om effektiv ekonomistyrning.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken " <i>Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse</i> ". För 5 av 11 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse. 6 mål saknar indikatorer. För samtliga mål anges uppdrag och aktiviteter som stödjer målet. Dessa har dock inte tillhörande mätbara indikatorer.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		I nämndens verksamhetsberättelse presenteras uppföljning av målen. För respektive mål framgår en bedömning av målet samt en motivering till bedömningen. 9 av 11 mål bedöms av nämnden som uppnådda. 2 av 11 mål bedöms som ej uppnådda.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		De två mål som finns med bäring på ekonomin (effektiv ekonomistyrning samt ekonomi i balans för funktionshinderomsorgen) bedöms av nämnden uppnås. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

4.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Korttidsvistelseverksamhet har en ny områdestillhörighet från den 1 januari 2025.
- ▶ Verksamheten personligt ombud är pausad.

- ▶ Ett nytt gruppboende på Dunkehällavägen har invigts under december 2025.
- ▶ Gruppboende Lovisagatan evakueras till tillfälliga lokaler. Även Kålgården flyttas till tillfälliga lokaler. Mix och pack flyttas till Kungsängsvägen.
- ▶ Bostad med särskild service (BmSS) för barn och unga på Karlavägen upphörde i september.

Sjukfrånvaro: Nämndens totala sjukfrånvaro var 7,8 procent år 2025, vilket var en minskning från 2024 då sjukfrånvaron låg på 8,18 procent. Under året har förvaltningen enheter arbetat med systematiskt arbetsmiljöarbete utifrån "Sunt Arbetslivs" friskfaktorer. Under 2025 har varje enhet utifrån sina behov och förutsättningar fortsatt med det arbete som påbörjades 2024 där alla enheter har fått i uppdrag att arbeta med två av åtta friskfaktorer.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse 2025 framgår att den personalomsättningen i förvaltningens olika personalkategorier har ökat något under 2025 jämfört med 2024.

Enligt nämndens verksamhetsberättelse är en stor utmaning möjligheten att attrahera, rekrytera och behålla den kompetens som behövs framför allt kring stödassistenter och personliga assistenter.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		I verksamhetsplan presenteras nämndens riskanalys där det beskrivning och värdering av riskerna framgår. De risker som framgår av verksamhetsplan är samma risker som framgår av riskanalysen.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		I bilaga till verksamhetsplanen finns nämndens fullständiga riskanalys. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, hanteringsåtgärd. Det saknas information om hur och i vilket intervall risken ska följas upp. Totalt framgår 13 risker. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd.

		Uppföljning har gjorts av samtliga 13 risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras. Detta är samma bedömning som år 2024.
--	--	---

4.4. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025.
- ▶ Det pågår projekt inom resursfördelning.
- ▶ Utveckling av verksamhet och långsiktigt hållbara lokaler för BmSS för barn och unga.
- ▶ Det finns en pågående satsning på praktknära ledarskap som stöttar brukarnära arbete och robusta samarbetskulturer.
- ▶ Nulägesanalys av schema och vakanshantering är genomförd.
- ▶ Det har genomförts en fördjupad analys av sjukfrånvaro på enheter med hög sjukfrånvaro.
- ▶ En beredskapsövning på en gruppbostad har genomförts.

4.5. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Verkställda beslut ser ut att öka, vilket innebär ökad volymer för förvaltningen.
- ▶ Det saknas lediga platser för gruppbostäder, vilket lägger press på att utbyggnadstakten håller.
- ▶ Nämnden ser även en utveckling av medborgare med särskilda och omfattande behov, vilket innebär en väsentlig ekonomisk utmaning.
- ▶ Det har införts en ny modell för resursfördelning.
- ▶ Riktade statsbidrag blir generella.
- ▶ Behoven inom daglig verksamhet.
- ▶ Nya EU-direktiv kring ändrade arbetstidsregler.
- ▶ Den nya socialtjänstlagen.

5. Individ- och familjeomsorgsnämnden

Individ- och familjeomsorgen ansvarar för att familjer och enskilda får service, upplysningar, råd, stöd, behandling, försörjningsstöd och annat bistånd enligt bland annat socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

5.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 ett negativt resultat om 48,3 mnkr, vilket motsvarar 5,7 procent av nämndens budget. Område individ- och familjeomsorg visar på en negativ avvikelse om 49,1 mnkr. Område försörjningsstöd visar på en negativ avvikelse om 11,1 mnkr. Nämnd och gemensam verksamhet visar på en positiv avvikelse om 0,3 mnkr, medan område flyktingmottagning visar en positiv avvikelse om 11,6 mnkr.

Enligt verksamhetsberättelsen förklaras individ- och familjeomsorgens underskott till stor del av barn- och ungdomsvårdens negativa budgetavvikelse om 54,1 mnkr. Detta förklaras framför allt av högre kostnader för extern institutionsvård och familjehem. Antal årsplaceringar inom extern institutionsvård har ökat med 21 procent jämfört med 2024.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Individ- och familjeomsorgsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2025 vid sammanträde 2025-01-21.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Individ- och familjeomsorgsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2025 vid sammanträde 2025-01-21.

5.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Målen är formulerade utifrån följande övergripande områden: Medborgare, medarbetare, ekonomi, hållbart samhälle. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.

Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplan framgår en målsättning om ekonomi i balans (en avvikelse från budgetram om högst +/- 1 procent), samt en målsättning om effektiv ekonomistyrning.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". För 6 av 11 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse. För samtliga mål anges uppdrag och aktiviteter som stödjer målet. Dessa har dock inte tillhörande mätbara indikatorer.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 11 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. 9 av 11 mål bedöms som uppnådda.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ett av två mål med bäring på ekonomin (effektiv ekonomistyrning) bedöms av nämnden som uppnått. Målet avseende ekonomi i balans för IFO beskrivs som ej uppnått. Vi noterar att nämnden inte uppnår en ekonomi i balans.

5.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Försörjningsstöd organiseras numera i en gemensam lokal.
- ▶ Familjebehandling och ungdomsbehandling är hopslagna till två öppenvårdsenheter.
- ▶ Avtalssamverkan familjerätt för Habo och Mullsjö.
- ▶ Det har införts en ny administratörsorganisation på enhetsnivå.
- ▶ Slottsgruppen har lagts ner.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron ökade under 2025 till 6,08 procent, från 5,52 procent år 2024. Under året har förvaltningen fortsatt det arbete som påbörjades 2024 där alla enheter uppdrogs att arbeta med två av "Sunt Arbetslivs" åtta friskfaktorer. Detta har enligt verksamhetsberättelsen gett enheterna verktyg till att stärka prioriterade områden för att förbättra arbetsmiljön.

Personalomsättning: Personalomsättningen inom nämndens område har minskat från 7,3 procent år 2024 till 6,8 procent 2025.

5.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		I nämndens riskanalys framgår vilka risker som behöver eventuellt hanteras, måste hanteras eller måste hanteras omedelbart. De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som framgår av nämndens riskanalys.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		I bilaga till verksamhetsplanen finns nämndens fullständiga riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde. Det saknas information om hur och i vilket intervall risken ska följas upp. Totalt framgår 14 risker. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga 14 risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras. Detta var samma bedömning som år 2024.

5.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025.
- ▶ Barn och unga i organiserad brottslighet (BoB-råd) är ett initiativ från regeringen som syftar till att motverka att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk.
- ▶ Nya sekretessbrytande bestämmelser trädde i kraft i december 2025.
- ▶ Ett förarbete gällande aktivitetskrav inom försörjningsstödet har genomförts.

5.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Trots förbättringar inom myndighetsutövning och öppenvård, påverkas verksamheten av ökande segregation och gängkriminalitet i kommunen.
- ▶ Införandet av aktivitetskrav för att få försörjningsstöd kräver omfattande organisatoriska förändringar.
- ▶ Behov av utveckling av insatser för att hantera gängproblematik och stödda avhoppare.
- ▶ Nya lagkrav innebär att barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska bedömas och beviljas insatsen skyddat boende individuellt, vilket kräver anpassning av rutiner.
- ▶ Möjlig reformering av HVB-vården kan innebära stora förändringar i arbetsätt och kompetenskrav.
- ▶ Samsjuklighetsutredningen pekar på bristande ansvar från regionerna gällande hälsa och sjukvård.
- ▶ Kompetensförsörjning är även ett fortsatt utvecklingsområde för nämnden då det finns svårigheter att rekrytera och behålla personal med särskild kompetens.
- ▶ Förvaltningen kommer att utreda på vilket sätt löpande kontroll av verksamhetstillstånd kan förbättras inom ramen för befintliga resurser.

6. Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar enligt reglemente för kultur- och fritidsverksamheten. Nämndens verksamheter ska skapa förutsättningar för en stimulerande och meningsfull fritid, god hälsa och social tillhörighet, samt en god tillgång till kultur.

6.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 ett mindre underskott om 0,3 mnkr. Den förvaltningsövergripande verksamheten har ett överskott kopplat till vakanser inom stab och övergripande funktioner inom förvaltningen. Även verksamhet för barn och ungdom samt kulturverksamheten uppvisar överskott till följd av vakanser och omprioriterade resurser till sammanhållen platsamverkan på prioriterade områden.

Område Idrotts- och fritidsanläggningar uppvisar ett underskott på 4,1 mnkr med anledning av underhåll av kommunens konstgräsplaner samt tillkommande underhållsinsatser under hösten 2025.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Kultur- och fritidsnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2025 vid sammanträdet 2025-01-22.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Kultur- och fritidsnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2025 vid sammanträdet 2025-01-22.

6.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi. I sakfelskontroll framhålls att nämnden har fastställt en kvalitetsfaktor kopplat till god ekonomisk hushållning.

Är målen mätbara?		För målen avseende nämndens uppdrag att leda och stödja kultur- och fritidsverksamheten i kommunen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". Samtliga mål saknar indikatorer för hur måluppfyllelse mäts.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga nio mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. 8 av 9 mål bedöms som uppnådda. 1 av 9 mål bedöms vara på väg att uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt då det inte framgår några formulerade mål med bäring på nämndens ekonomi i verksamhetsplanen. Vi noterar att nämnden inte uppnår en ekonomi i balans.

6.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Biblioteken har utökat sin tillgänglighet genom att erbjuda mer bemannade öppettider. En särskild satsning gjordes på debattscener på biblioteken.
- ▶ Badet har gjort en förstärkt satsning med målet att öka simkunnigheten bland barn i årskurs 2.
- ▶ Kultur- och fritidsförvaltningen har under året genomfört en mindre omorganisation på mötesplatsen Stadsgården. Ansvaret för receptionen och receptionens personal har flyttats från avdelningen "Ung fritid" till "enhet bad". Syftet med den kvarstående förändringen är bland annat att minska organisatoriska hinder och i stället skapa en tydligare och mer effektiv organisation där badorganisationens funktioner samlas på en enhet.

Sjukfrånvaro: Enligt verksamhetsberättelsen ökade sjukfrånvaron inom kultur- och fritidsförvaltningen svagt mellan 2024 och 2025 från 5,7 procent till 5,8 procent. Från 2024 till 2025 noteras en mindre minskning av andelen långtidssjukskrivna och en mindre ökning i mellansjukfrånvaron.

Personalomsättning: Av nämndens verksamhetsberättelse framgår ingen statistik rörande personalomsättning. Det anges att förvaltningen under året har haft en lägre grad av vakanser och lägre rekryteringsbehov än under de senaste åren. En utmaning nämns i att rekrytera personal till kommunens pågående bibliotekssatsning.

6.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		Av nämndens verksamhetsplan framgår fem identifierade risker.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		I verksamhetsplan 2025 framgår en beskrivning och värdering av respektive risk. Det framgår dock inte sannolikhet, konsekvens, hanteringsåtgärd och uppföljningsfrekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelsen görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga fem risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna är tillräcklig. Detta är samma bedömning som år 2024.

6.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Jönköping utsågs till Årets friluftskommun 2025 i samband med konferensen Sveriges fritids- och kulturcheferförenings årskonferens i augusti. Motiveringen var att kommunen under lång tid bedrivit ett målmedvetet och systematiskt arbete med friluftsliv som en prioriterad samhällsfråga.
- ▶ Idrottsforum arrangerades den 26 mars i samverkan med RF-SISU Småland och Idrottsalliansen. Kommunens lokala idrottsföreningar bjöds in till detta forum för att diskutera temat ungdomsdelaktighet.
- ▶ Sommarlovet var förhållandevis lugnt och en mängd aktiviteter och verksamheter erbjöds till kommunens alla barn och unga.
- ▶ Muséernas vårmöte 2025 arrangerades i Jönköping den 8-10 april.
- ▶ Kultur- och fritidsförvaltningen arrangerade en kompetensutvecklingsdag för all personal på förvaltningen den 20 maj. Temat var beredskap, trygghetspunkter och kommunikation.

6.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Den psykiska ohälsan bland unga är ett stort samhällsproblem. Kultur- och fritidsförvaltningens fokus är på det främjande och förebyggande arbetet. Det krävs ett samarbete med andra förvaltningar och aktörer i samhället för att motverka denna trend.
- ▶ Jönköpings kultur- och föreningsliv har under en längre tid efterfrågat nya lokaler och mer ändamålsenliga lokaler. Nämnden kan bland annat tillgodose behoven genom att renovera de lokaler som redan finns.
- ▶ Förvaltningen har en långsiktig utmaning i att säkerställa anläggningsbehoven inom idrotten. Detta bottnar dels i stora renoveringsbehov i egna bad- och idrottsanläggningar som byggdes under 60- och 70-talet.
- ▶ Förvaltningens arbete med att vara en konkurrenskraftig arbetsgivare fortgår, dels utifrån perspektivet att attrahera kompetens, dels för att behålla och utveckla befintlig kompetens.
- ▶ Digitaliseringsutvecklingen inom förvaltningens verksamheter pågår kontinuerligt och innebär utvecklingsmöjligheter, samtidigt som det ställer krav på verksamheterna.

7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för att bedriva verksamhet inom tillsyn av industrier och annan verksamhet, bostadsfrågor som till exempel ventilation och buller, föroreningar i luft, mark och vatten samt livsmedelstillsyn. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en viss rådgivande funktion till företag, privatpersoner och övriga kommunala förvaltningar.

7.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 en positiv budgetavvikelse om 0,7 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om 2,6 procent.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade att anta internbudget för 2025 vid sitt sammanträde 2025-01-23.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade att anta verksamhetsplan för 2025 vid sitt sammanträde 2025-01-23.

7.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Nej. Av nämndens verksamhetsplan framgår inga formulerade mål rörande nämndens ekonomi. I sakfelskontroll framhålls att nämnden har en kvalitetsfaktor som avser ekonomi.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanerna finns rubriken " <i>Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse</i> ". I verksamhetsplanen anges för 11 av 19 mål en indikator för måluppfyllelse. 10 av indikatorerna är mätbara.

När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		<p>Samtliga 19 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse.</p> <p>Av de 19 målen bedömer nämnden att 5 uppnås, 13 är på väg att uppnås, samt att ett inte uppnås.</p>
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		<p>Ej tillämpligt då det av verksamhetsplanen inte framgår några formulerade mål rörande nämndens ekonomi.</p> <p>Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.</p>

7.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Många utredningar om nya EU-direktiv och ny nationell lagstiftning pågår inom flera områden.
- ▶ Organisationen av livsmedelskontrollen i framtiden.
- ▶ Ny lagstiftning med starkare krav på arbete med att förebygga och motverka brottslighet.
- ▶ Förslag till riktlinjer på buller möttes av tråkig jargong i sociala medier.
- ▶ Skarpare krav på beredskapsfrågor. Nämnden har en beredskapsplan, jobbar med säkerhetsklassning av viss personal.

Sjukfrånvaro: Sjukfrånvaron för miljö- och hälsoskyddskontorets personal ökade mellan 2024 och 2025 från 6,8 procent till 7,6 procent. Detta är över genomsnittet i kommunen (6,3 procent). Det är företrädesvis långtidssjukskrivningar som ökat och som påverkar sjuktalen.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse framgår att kontorets personalomsättning under ökade under 2025 jämfört med 2024 (8,3 procent jämfört med 6,4 procent). Vid dialog med nämnden framkommer att enheten för miljöskydd har utmaningar med rekrytering av vakanta tjänster.

7.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		Av nämndens riskanalys för 2025 framgår 8 risker som identifierats. Riskanalysen används även som internkontrollplan.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering. För 2 av 8 risker framgår hanteringsåtgärd, bedömning av hantering och uppföljningsfrekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		I verksamhetsberättelsen görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga åtta risker. Nämndens samlade bedömning är att den interna kontrollen inom organisationen är tillräcklig. Föregående år bedömdes den interna kontrollen kunna förbättras.

7.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Ny beräkningsmodell för avgiftsfinansieringsgrad har tagits fram och är beslutad av nämnden. Finansieringsgraden ser bra ut med en prognos på 47 procent för tillfället.
- ▶ Inom livsmedel har en ny kontrollprocess införts. Processen ska leda till att avvikelser åtgärdas snabbare.
- ▶ Ny riskklassningsmodell infördes 2024 som under 2025 har implementerats.
- ▶ Miljö- och hälsoskyddskontoret har utökats med två tjänster, en tjänst som samordnare för luftkvalitetsarbete och en tjänst rörande kommunalt avfall.
- ▶ Inom hälsoskydd har en uppdatering av hälsoskyddsföreskrifterna skett.
- ▶ Inom miljöskydd arbetar nämnden med att bekämpa illegal avfallshantering. Ett antal ärenden finns hos åklagare för utredning vad gäller bland annat otillåten miljöverksamhet, miljöbrott eller otillåten avfallshantering.
- ▶ Miljöskydd arbetar även med att samverka med planavdelningen och tekniska kontoret vad gäller exploatering av tidigare industrimark. Här

handlar arbetet om att minska riskerna för att förorenade ämnen hamnar i bostadsmiljön.

- ▶ Arbetet med att ställa högre krav på fordonstvättar avslutades under 2025.

7.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Inom livsmedel ser förvaltningen utmaningar med organisationstillhörigheten, kopplat till den statliga utredning som pågår. Nämnden har svarat på en remiss angående detta.
- ▶ Livsmedel bedriver en fortsatt samverkan med polis och andra myndigheter. Nämnden ser skäl att fortsätta denna samverkan.
- ▶ Enheten för hälsoskydd ser utmaningarna med att möta det nya luftkvalitetsdirektivet. Nivåerna ligger över gränsvärden i dagsläget.
- ▶ Enhet för miljöskydd har utmaningar med rekrytering av vakanta tjänster. Vid möte med nämnden lyftes ett exempel om 38 sökande där ingen var kvalificerad rörande tjänst för tillsyn av förorenade områden. I nuläget finns endast tillräcklig personalstyrka för att följa handlingsplanen i händelsestyrda ärenden om förorenade områden, samt egeninitierad tillsyn för planerade projekt där det inte finns någon ansvarig verksamhetsutövare för föreningen.

8. Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för stadsplanering, utveckling och samordning av samhällsbyggnadsfrågor i sin helhet. Detta innefattar ansvar för byggande, planering, fastighetsbildning, trafik- och utvecklingsprojekt samt kommunens kart- och mätninginfrastruktur. Stadsbyggnadsnämnden har även ansvar för räddningstjänstens verksamhet.

8.1. Ekonomi

Enligt stadsbyggnadskontorets verksamhetsberättelse för 2025 redovisade stadsbyggnadsnämnden en negativ budgetavvikelse om -0,1 mnkr. Detta förklaras i huvudsak av högre arvodesersättningar till förtroendevalda än budgeterat. Stadsbyggnadskontoret visade en positiv budgetavvikelse om 4,1 mnkr. Avvikelsen förklaras framför allt av statsbidrag för detaljplanearbete samt lägre personalkostnader än budgeterat. Förvaltningen uppvisar dock en negativ budgetavvikelse avseende sina övriga kostnader, främst till följd av nedskrivningar och ökade kostnader inom bostadsanpassningsverksamheten.

Räddningstjänsten redovisar för 2025 ett positivt resultat om 1,3 mnkr. Överskottet härrör från: lägre personalkostnader på grund av vakanser, sjukdom och föräldraledigheter; överskott av kapitalkostnader; samt högre intäkter än budgeterat avseende bidrag för omsättningslager av larmställ.

I stadsbyggnadskontorets verksamhetsberättelse lyfts ändringen av plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 december 2025, som förväntar påverka bygglovsverksamhetens intäkter negativt under 2026. Lagändringen beskrivs dock inte ha påverkat intäkterna för år 2025.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Stadsbyggnadsnämnden antog verksamhetsplan och budget för stadsbyggnadskontoret 2025, samt verksamhetsplan och budget för räddningstjänsten 2025 vid sammanträdet 2025-01-16.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Stadsbyggnadsnämnden antog verksamhetsplan och budget för stadsbyggnadskontoret 2025, samt verksamhetsplan och budget för räddningstjänsten 2025 vid sammanträdet 2025-01-16.

8.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanerna för stadsbyggnadskontoret och räddningstjänsten har nämnden formulerat mål för verksamheterna. Enligt verksamhetsplanerna beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Nej. I verksamhetsplanerna finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanerna finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . Avseende stadsbyggnadskontoret anges det en indikator för 9 av 11 mål. För 8 av dessa anges en mätbar indikator. För två mål saknas indikator. Avseende räddningstjänsten anges för 2 av 5 mål en mätbar indikator för måluppfyllelse. För övriga mål framgår endast uppdrag och aktiviteter som stödjer målet.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga tio mål från stadsbyggnadskontorets verksamhetsplan följs upp. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom varför bedömningen görs. Av de tio målen bedöms fyra som uppnådda, fyra vara på väg att uppnås, och två riskerar att inte uppnås. Samtliga fem mål från räddningstjänstens verksamhetsplan följs upp. För respektive mål framgår bedömning samt motivering bakom varför bedömningen görs. Av de fem målen bedöms två vara på väg att uppnås samt tre riskerar ej att uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt då det saknas formulerade mål för ekonomin. Vi noterar att nämnden inte uppnår en ekonomi i balans, samt att räddningstjänsten uppnår en ekonomi i balans.

8.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Nämnden arbetar för utveckling av strategiskt arbete tillsammans med tekniska nämnden. Syftet är att stärka arbetet med samhällsbyggnadsprocessen och därmed stadsbyggnadskontorets strategiska arbete och genomförande av översiktsplanen, i samarbete med mark och exploatering.
- ▶ Det sker en omstrukturering av utvecklings- och trafikavdelningen.
- ▶ Omfördelning av tjänster på grund av konjunktur.
- ▶ För räddningstjänsten har nya kollektivavtal slutits gällande bland annat dygnsvila. Detta gör att personalplanering av operativa heltidsbrandmän förändras. Det är oklart i nuläget hur stor förändringen kommer att bli.

Sjukfrånvaro: Stadsbyggnadskontorets totala sjukfrånvaro för 2025 var 2,7 procent, vilket var samma nivå som 2024.

Inom räddningstjänstens verksamhet låg sjukfrånvaron på 1,08 procent år 2025, vilket var en minskning från 2024 års 2,18 procent (exklusive deltidsbrandmän). Sjukfrånvaron är högre bland kvinnor än män. Sjukfrånvaron bland deltidsbrandmän hanteras manuellt. Under 2025 låg deltidsbrandmännens sjukfrånvaro på 4,4 procent, vilket är en minskning från 2024 års 6,3 procent.

Personalomsättning: Vid nämnddialog framkommer att personalomsättningen har varit högre under 2025 än under 2024, vilket har lett till att nyrekryteringar har behövt göras. Omstruktureringen på Utvecklings- och trafikavdelningen uppges vara en bakomliggande anledning. Samtliga rekryteringar som har genomförts under året har kunnat tillsättas med sökande med goda kvalifikationer

Därtill beskrivs att det funnits en låg bemanning och hög arbetsbelastning inom flera av stadsbyggnadskontorets avdelningar under året. Bemanningen bedöms fortsatt behöva stärkas upp på bland annat Utvecklings- och trafikavdelningen, kartavdelningen och staben.

Av räddningstjänstens verksamhetsberättelse framgår att personalomsättningen fortsatt är högre bland deltidsanställda brandmän än för heltidspersonal. Vidare anges att det pågår ett arbete med schemaförändring utifrån gällande EU-direktiv om dygnsvila. Detta bedöms kunna påverka personalomsättningen framgent.

8.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		<p>I verksamhetsplanen för stadsbyggnadskontoret respektive räddningstjänsten presenteras riskanalyser där det beskrivning och värdering av riskerna framgår.</p> <p>De risker som framgår av verksamhetsplan för stadsbyggnadskontoret är samma risker som framgår av kontorets riskanalys. Det har inte tagits fram en separat riskanalys för räddningstjänsten.</p>
Har nämnden genomfört en riskanalys?		<p>För stadsbyggnadskontoret har en riskanalys tagits fram. Denna innehåller fyra risker. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering, framgår hanteringsåtgärd, bedömning av hantering samt uppföljningsfrekvens.</p> <p>För räddningstjänsten identifieras 24 risker i verksamhetsplanen. Det görs dock ingen värdering av riskerna i verksamhetsplanen. Detta görs istället i Stratsys.</p> <p>Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista för både stadsbyggnadskontoret och räddningstjänsten, vilket bedöms som en brist.</p>
Har internkontrollplanen följts upp?		<p>I stadsbyggnadskontorets verksamhetsberättelse görs en uppföljning av samtliga risker som presenteras i verksamhetsplanen. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd.</p> <p>Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom stadsbyggnadskontoret är att denna är tillräcklig. Detta är samma bedömning som år 2024.</p> <p>I räddningstjänstens verksamhetsberättelse görs en uppföljning av de 26 risker som presenteras i verksamhetsplanen. Därtill framgår uppföljning av ytterligare tre risker som inte återfinns i verksamhetsplanen.</p>

		<p>Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd.</p> <p>Räddningstjänstens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna är tillräcklig. Det är samma bedömning som år 2024.</p>
--	--	---

8.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Genomgång av all geodata i kommunen har slutförts under året och kommunikation med alla dataägare har genomförts.
- ▶ Anpassning till ny lagstiftning inom byggnadsinspektion.
- ▶ Stora investeringar som måste synkas med Trafikverket.
- ▶ Det pågår ett arbete med framtagande av en ny trafikstrategi.
- ▶ Översyn av budget samt genomgång av förvaltningens taxor har påbörjats.
- ▶ En ny process för strategisk planering har förankrats och inletts.
- ▶ Nya bygglovsregler från och med 1 december 2025.
- ▶ Byggnationen av ny övningsanläggning för räddningstjänsten, Åsen, har pågått under året. Vissa förseningar i byggtreprenaderna har gjort att tidplanen förskjutits. Under 2026 kommer byggnation och iordningställande av själva övningsanläggningarna succesivt bli klart.
- ▶ Arbetet med att ta fram förslag till ny brandstation i Bottnaryd har pågått under året. Byggnation förväntas starta innan eller strax efter årsskiftet 2025/2026.

8.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Ekonomiska utmaningar i form av minskade intäkter från bygglov kopplat med ökade kostnader för programvaror och licenser som inte är anslagsfinansierade.
- ▶ Det finns svårigheter med att rekrytera erfaren personal inom vissa områden, särskilt inom trafikverksamheten.
- ▶ Genomförande av översiktsplanen, det finns behov av bättre styrning, samordning och prioritering.
- ▶ Verksamhetsutveckling inom GIS- och karttjänster, ökade program och licenskostnader.
- ▶ Hantering av icke anslagsfinansierade myndighetsuppdrag samt politiska uppdrag.
- ▶ Osäkerhet kring konsekvenser av ny lagstiftning
- ▶ Räddningstjänsten uppger det förändrade säkerhetsläget i omvärlden som den största utmaningen.
- ▶ Som en konsekvens av detta är en utmaning att skapa förmåga för den operativa räddningstjänsten att kunna hantera de utmaningar som ett krig

innebär. Detta kommer att innebära kompetensutveckling, nya rutiner/arbetssätt och materiel.

- ▶ En fortsatt utmaning, som funnits under ett antal år, är personalförsörjning till räddningstjänstens operativa deltidsorganisation.

9. Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens mark och fastigheter, naturområden, gator och parker, skogar och naturreservat, färjetrafik, hamnar och parkeringsverksamhet. Nämnden ansvarar också för vatten och avlopp, planering för kommunens bostads- och markförsörjning, byggledning och projektering vid ny-, om- och tillbyggnader, samt städning av kommunala lokaler.

9.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 en positiv budgetavvikelse om 11,2 mnkr, motsvarande 2,8 procents avvikelse. Den största positiva avvikelsen återfinns inom fastighetsavdelningen (9,1 mnkr), följt av avdelningen Gata Park Skog (3,2 mnkr) och därefter teknisk nämnd och centralt stöd (0,5 mnkr). Den största negativa avvikelsen återfinns inom avdelningen mark och exploatering (-1,1 mnkr).

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Budget för 2025 ingår i nämndens verksamhetsplan för 2025, vilken beslutades vid sammanträdet 2024-12-18.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Tekniska nämnden beslutade om verksamhetsplan för 2025 vid sammanträdet 2024-12-18.

9.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplan för 2025 har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplanen beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns sex mål med bäring på nämndens ekonomi: <ul style="list-style-type: none"> ▶ <i>Genomförandegraden ska vara minst 70% av budgeterade investeringar exklusive ramanslag för anpassningar.</i> ▶ <i>Behov av medel för underhåll enligt framtagna statusbedömningar är i balans mot budget för underhåll.</i>

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ <i>Genomförandegraden ska vara minst 95% av budgeterade reinvesteringar.</i> ▶ <i>Kalkylsäkerhet för investeringar, reinvesteringar och anpassningar.</i> ▶ <i>Kartlägga bidrag för investering för hållbarhetsåtgärder.</i> ▶ <i>God ekonomisk planering i detaljplaner och dess driftperspektiv.</i>
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanerna finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". För 18 av 25 mål anges en indikator för måluppfyllelse. Samtliga av indikatorerna är mätbara. För två av målen som saknar indikatorer framgår det uppdrag och aktiviteter som stödjer målet.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 25 mål från tekniska nämndens verksamhetsplan följs upp. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom varför bedömningen görs. Av de 25 målen bedöms 11 som uppnådda, 8 vara på väg att uppnås, 2 riskerar att inte uppnås, samt 4 som ej uppnådda.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Av de 6 målsättningar med bäring på nämndens ekonomi bedömer nämnden att 3 uppnås, 2 är på väg att uppnås samt att ett inte uppnås. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

9.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Det ska genomföras en ny folkräkning på nationell nivå och för Jönköpings kommun.
- ▶ Det finns en delvis förändrad organisation i spåren av ett digitalt arbetssätt.
- ▶ Det nya elbilsdirektivet kommer att leda till krav på fler laddningspunkter i kommunen.

Sjukfrånvaro: Av verksamhetsberättelsen framgår att nämnden har en sjukfrånvaro på 5,1 procent för 2025. Detta är på samma nivå som 2024.

Personalomsättning: I verksamhetsberättelsen framgår att personalomsättningen för 2025 är på liknande nivåer som tidigare år. Under de senaste åren har cirka 80-100 nya medarbetare rekryterats årligen. Rådande konjunkturläge uppges ha medfört ett stort antal sökande till flertalet av tjänsterna och tillfälligt bedöms rekryteringsläget förbättrat. Det nämns dock att ytterligare insatser krävs för att kunna konkurrera om den framtida arbetskraften med övriga aktörer inom tekniska branscher.

9.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		Av nämndens verksamhetsplan för 2025 framgår identifierade riskområden inom nämndens verksamhetsområde. Totalt framgår tio riskområden med tillhörande beskrivning av respektive risk. Därtill framgår en värdering av risken.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Av nämndens fördjupade månadsrapport per augusti 2024 framgår en riskanalys som enligt uppgift även avser 2025. I riskanalysen framgår tio risker. För respektive risk presenteras beskrivning av risken, sannolikhet och konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering samt hanteringsåtgärd. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		I nämndens verksamhetsberättelse görs en uppföljning av de tio risker som presenteras i verksamhetsplanen. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen är att denna är tillräcklig. Detta är samma bedömning som föregående år.

9.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Demografiska förändringar i form av att befolkningsprognoser har reviderats från tillväxt till minskning.
- ▶ Det finns även ett nytt arbetssätt för investeringar i form av 10-årsbudgetar.

- ▶ Inom upphandlingar sker det fler överklaganden än tidigare, vilket leder till tidsförskjutningar även om kommunen oftast vinner.
- ▶ En vattenläcka på Södra Strandgatan som inträffade i mars 2025 har lett till många försäkringsärenden.
- ▶ Bostadsbyggandet har minskat till följd av lågkonjunktur och förändrade demografiprognoser.
- ▶ Ett nytt tillstånd för Simsholmens avloppsverk godkändes i mark- och miljödomstolen den 23 oktober 2025.

9.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Försäkringsbolags, fastighetsägares och kommunens ansvar för väderhändelser. Det finns områden i staden där man inte hade fått bygga idag med den kunskapen man har nu.
- ▶ Ekonomiska utmaningar i form av ett effektiviseringskrav på 2-3 procent på grund av inflation, samt ytterligare krav på driftbesparingar.
- ▶ Kompetensförsörjning är en fortsatt utmaning då förvaltningen har svårigheter att attrahera och behålla erfaren personal. Detta beror till viss del på lägre löner jämfört med andra kommuner.
- ▶ Underhållet inom infrastruktur är större än vad som genomförts, särskilt inom fastigheter och VA.
- ▶ Överklaganden och juridiska tvister fördröjer projekt.
- ▶ Digitaliseringen påverkar organisationen i form av automatisering och fjärrstyrning. Detta leder även till att vissa arbeten försvinner.

10. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ansvar för frågor som rör gymnasieutbildning, inklusive anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, arbetsmarknadsfrågor och Axamo trafikövningsplats. Nämnden ska leda, utveckla och utvärdera verksamheten inom sina ansvarsområden.

10.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 en positiv budgetavvikelse om 16,4 mnr. Enligt verksamhetsberättelsen beror den positiva avvikelsen till störst del på överskott från volymavvikelser inom gymnasieskolan, samt lägre kostnader för arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Verksamhet gymnasieskola redovisar ett positivt resultat om cirka 11,2 mnr, medan anpassad gymnasieskola redovisar ett negativt resultat om -1,5 mnr. Vuxenutbildningen visar ett positivt resultat om 1,9 mnr. Inom verksamheten för arbetsmarknadspolitiska åtgärder redovisas ett överskott om 4,3 mnr. Trafikövningsplatsen Axamos verksamhet visar på ett överskott om 1,9 mnr.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade om internbudget för 2025 vid sammanträdet 2024-12-16.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antog verksamhetsplan för 2025 vid sammanträdet 2025-01-27.

10.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplanen beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat

		och hur mäter vi måluppfyllelse". För 11 av 11 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 11 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Nämnden bedömer att 2 av 11 mål uppnås, 6 av 11 mål är på väg att uppnås, samt att 3 av 11 mål riskerar att inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt då det i verksamhetsplanen saknas formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

10.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Bäckadalsgymnasiet har slutat vara utförare av anpassad utbildning för vuxna. Komvux har tagit över anpassad utbildning för vuxna i egen regi från augusti 2025. Här har även en omorganisation genomförts där tidigare biträdande utbildningschef har ersatts med kvalitetschef.
- ▶ Utökning av programutbudet inom anpassad gymnasieskola med två nya program. Yrkehögskolan Jönköping (YJ) har genomgått en organisationsöversyn.
- ▶ Arbetsmarknadsavdelningen har lagt ner sin textilåtervinning till följd av ny lagstiftning. Även enheten för verksamhetsstöd har avvecklats.

Sjukfrånvaro: Sjukfrånvaron totalt låg på 3,5 procent 2025, vilket är lägre jämfört med 2024 (3,8 procent). Kvinnors totala sjukfrånvaro blev 4,2 procent för 2025 jämfört med 2,5 procent för män.

Personalomsättning: Omsättning bland chefer, inklusive pensionsavgångar, har ökat under 2025 i jämförelse med 2024 (2,9 procent till 5,9 procent).

10.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		<p>Av nämndens verksamhetsplan 2025 framgår identifierade riskfaktorer med tillhörande beskrivning och riskvärde. Totalt framgår sex riskfaktorer.</p> <p>Riskfaktorerna som framgår av verksamhetsplanen är samma riskfaktorer som framgår av genomförd riskanalys.</p>
Har nämnden genomfört en riskanalys?		<p>I riskanalysen för 2025 framgår följande för varje riskfaktor: beskrivning av risken, sannolikhet och konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering samt hanteringsåtgärd, bedömning av hantering och uppföljningsfrekvens.</p> <p>Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.</p>
Har internkontrollplanen följts upp?		<p>Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga risker.</p> <p>Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras. Detta är samma bedömning som år 2024.</p>

10.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Reformen Gy25 trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär att kursbetyg ersätts med ämnesbetyg. Detta påverkar även vuxenutbildningen.
- ▶ En ny skolsäkerhetslag trädde i kraft från och med augusti 2025. Lagen innebär ökade befogenheter för rektorer att exempelvis kontrollera elevers tillhörigheter.
- ▶ Arbetsmarknadsavdelningen har fortsatt samverka med socialförvaltningen.
- ▶ Projekt "SAMstart" är en samverka mellan det kommunala aktivitetsansvaret och gymnasieskolan för elever med funktionshinder.

10.6. Utmaningar och utvecklingsområden

Utmaningar inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola:

- ▶ Elever med neuropsykiatriska funktionshinder innebär ökande behov av stöd och anpassningar.
- ▶ Språkutmaningar i form av svaga språkkunskaper hos både utrikes- och svenskfödda elever.
- ▶ Det pågår ett fortsatt arbete med att förbättra skolnärvaron.
- ▶ Elevantalet ökar fram till 2028, särskilt inom anpassad gymnasieskola. Detta kräver ökad kapacitet.
- ▶ Det finns ett glapp mellan arbetsmarknadens krav och elevernas kompetens.

Utmaningar inom vuxenutbildning och yrkeshögskola:

- ▶ Gy25-reformen innebär en komplex implementering, särskilt inom vuxenutbildningen där läromedel saknas.
- ▶ Sjukfrånvaron har ökat, särskilt långtidssjukskrivningar inom vuxenutbildningen och YJ.
- ▶ Det har skett en omorganisation inom vuxenutbildningsenheten som bland annat innebär förändrade chefsroller.
- ▶ Det sker ständiga förändringar i utbildningsutbudet som kräver kontinuerlig anpassning av organisationen.

Utmaningar inom arbetsmarknadsområdet:

- ▶ Aktivitetskravreformen innebär en osäkerhet kring omfattning och genomförande.
- ▶ Lågkonjunkturen innebär också försämrade möjligheter för målgruppen att ta sig in på arbetsmarknaden.
- ▶ Målgruppen är komplex, särskilt bland personer med långtidsarbetslöshet.
- ▶ Även inom arbetsmarknadsavdelningen är sjukfrånvaron fortsatt hög, särskilt bland arbetsmarknadsanställda.
- ▶ Avveckling av verksamheter, såsom enheten för verksamhetsstöd, kräver omfördelning av resurser.

11. Äldrenämnden

Äldrenämnden har det övergripande ansvaret för kommunens äldreomsorg, samt den allmänt förebyggande och uppsökande verksamheten som hör till äldreomsorgen. Nämnden ansvarar även för kommunens hälso- och sjukvård.

11.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 en positiv avvikelse om 13,5 mnkr. Avvikelsen mot budget inom äldreomsorgen är 11,7 mnkr, medan hälso- och sjukvården redovisar en positiv avvikelse om 1 mnkr. Nämnd och gemensam verksamhet redovisar en positiv avvikelse om 0,8 mnkr. Nämndens nettokostnader 2025 var 135,8 mnkr, vilket är 6,9 procent högre jämfört med 2024. Enligt verksamhetsberättelsen har nettokostnadsutvecklingen påverkats av olika statsbidrag som riktats mot framför allt äldreomsorg under året.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Äldrenämnden antog verksamhetsplan med budget för 2025 vid sammanträdet 2025-01-20.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Äldrenämnden antog verksamhetsplan med budget för 2025 vid sammanträdet 2025-01-20.

11.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Målen är formulerade utifrån följande övergripande områden: medborgare, medarbetare, ekonomi, hållbart samhälle. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplan 2025 framgår en målsättning om ekonomi i balans för äldreomsorg respektive hälso- och sjukvårdsfunktionen (en avvikelse från budgetram om högst +/- en procent), samt en målsättning om effektiv ekonomistyrning.

Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". För 7 av 13 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse. För resterande sex mål finns endast uppdrag och aktiviteter som stödjer målet.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 13 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Nämnden bedömer att 12 av 13 mål uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		De två mål som finns med bäring på ekonomin (ekonomi i balans samt effektiv ekonomistyrning) bedöms av nämnden uppnås. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

11.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Det har skett en förändrad matdistribution inom hemtjänsten tillsammans med en omorganisation inom kök- och myndighetsenheten.
- ▶ Det sker en planerad flytt av korttidsverksamhet till stadsdelen Rosenlund, vilket frigör permanenta lägenheter på särskilt boende.
- ▶ Det har skett förändringar inom personal och organisation inom hälso- och sjukvårdsfunktionen i syfte att förbättra vården under obekväma arbetstider. Utökningen av antalet farmaceuter från 3 till 7 blir permanent.

Sjukfrånvaro: Nämndens sjukfrånvaro minskade mellan 2024 och 2025 från cirka 8,6 procent till 8,08 procent. Sjukfrånvaron är dock fortsatt högre än genomsnittet för Jönköpings kommun (cirka 6,3 procent). Nämnden har fortsatt högst sjukfrånvaro jämfört med övriga nämnder.

Personalomsättning: Enligt verksamhetsberättelse 2025 har andelen extern personalomsättning för heltidsarbetande minskar under 2025 jämfört med 2024, från 9,3 procent till 8,5 procent. Den externa personalomsättningen av enhetschefer har ökat något.

11.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		I verksamhetsplan presenteras nämndens riskanalys. De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som framgår av nämndens riskanalys (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		I bilaga till verksamhetsplanen finns nämndens fullständiga riskanalys. Riskanalysen innehåller 13 risker. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, samt hanteringsåtgärd. Det framgår inte uppföljningsfrekvens för någon risk. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras. Detta är samma bedömning som för år 2024.

11.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ 24 undersköterskor har under året påbörjat utbildning till specialistundersköterska. De beräknas vara klara med utbildningen i december 2026.
- ▶ Det finns en ökad samverkan mellan äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården kring demens och preventivt arbete.
- ▶ MIA (mobil intelligent anteckning) har implementerats.
- ▶ Projekt med digitalt individstöd i hemtjänsten har införts.
- ▶ Tillsynskameror har införts på 29 särskilda boenden nattetid.
- ▶ En översyn av brandskyddet har genomförts samt förberedelser för sprinklers inom äldreomsorgen.
- ▶ Hälso- och sjukvården har infört ett nytt arbetssätt med vårdcentraler för bättre samverkan.

11.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Den demografiska utvecklingen med en ökande andel äldre ställer krav på utbyggnad av särskilda boenden och behov av ökad finansiering inom vård och omsorg.
- ▶ Det finns fortsatta svårigheter med att rekrytera och behålla personal, särskilt sjuksköterskor.
- ▶ Det finns även ett fortsatt behov av kompetensutveckling och vidareutbildning av omsorgs- och hälso- och sjukvårdspersonal.
- ▶ Ökad samverkan med regionen och andra kommuner kräver nya arbetssätt och strukturer.
- ▶ Inom området krisberedskap finns ett behov av stärkt kontinuitetshantering, fler övningar och utbildning inom krisledning.
- ▶ Trots att sjukfrånvaron minskat är den fortfarande högst inom äldrenämnden jämfört med övriga nämnder.
- ▶ Ett riskorienterat arbetssätt har införts på särskilda boenden för att minska sjukfrånvaro.

12. Valnämnden

Valnämnden ansvarar för genomförandet av valen till riksdag, landsting, kommun och Europaparlamentet samt för administrering av folkomröstningar.

12.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 en positiv budgetavvikelse om 0,5 mnkr, motsvarande 26,3 procent av budget. Budgetavvikelsen hänförs främst lokalkostnad som är fördelad mellan nämnden och verksamheten.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Valnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2025 vid sammanträde 2025-01-20.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Valnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2025 vid sammanträde 2025-01-20.

12.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Det framgår ingen tydlig koppling till kommunfullmäktiges övergripande mål.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen framgår inga formulerade målsättningar med bäring på nämndens ekonomi. Avseende nämndens grunduppdrag finns dock en kvalitetsfaktor med bäring på nämndens ekonomi.
Är målen mätbara?		För samtliga tre mål i verksamhetsplanen finns rubriken " <i>Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse</i> ". För inga av målen finns tydligt angivna indikatorer. För två av tre mål framgår dock i beskrivningen av förväntat resultat och mätning av måluppfyllelse hur målet ska mätas.

Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?		De tre målen från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Nämnden bedömer att ett av tre mål uppnås. Övriga två mål bedöms vara på väg att uppnås.
Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt så det saknas formulerade målsättningar med bäring på nämndens ekonomi. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

12.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2025:

- ▶ Införande av digitala röstkort som skickas till digital brevlåda. Förändringen innebär att valkansliet använder skannrar, tangentbord och datorer vid genomförandet. Det ställs även nya krav på uppkoppling mot servrar och system i alla vallokaler.
- ▶ På grund av införandet av digitala röstkort och digital röstmottagning planeras en revidering av utbildningsmaterialet för röstmottagare

Av nämndens verksamhetsberättelse och delårsrapport framgår inget avseende sjukfrånvaro eller personalomsättning.

12.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		I verksamhetsplan 2025 presenteras nämndens identifierade riskfaktorer med tillhörande beskrivning av respektive risk (två risker). Dessa är beskriven i framtagna riskanalys för 2025.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Riskanalysen innehåller två risker. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, hanteringsåtgärd, bedömning av hantering och uppföljningsfrekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.

Har internkontrollplanen följts upp?		<p>I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de båda risker som identifierats i nämndens riskanalys. För riskerna görs en bedömning av resultatet av uppföljningen. Bedömning görs om resultatet är "tillräckligt" eller är "möjligt att förbättra". Det framgår inte tydligt vad bedömningen bygger på.</p> <p>Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.</p>
--------------------------------------	--	---

12.5. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ För valet 2026 finns en viss oro om bristande kapacitet i förtidsröstningar, eftersom endast sex vallokaler har mycket bra kapacitet.
- ▶ Det finns en risk att olämpliga personer rekryteras utan insyn från nämnd eller kansli. Detta eftersom behövs cirka 820 personer på valdagen och 200 personer för förtidsröstningen. Det saknas systematisk bakgrundskontroll och referenstagning.
- ▶ Inom säkerhetsområdet ansvarar valmyndigheten för säkerhetsskyddsbedömning.

13. Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Verksamheten styrs av föräldrabalken.

13.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2025 ett överskott om 1,7 mnkr. Anledningen bakom överskottet anges vara bland annat att en större andel av huvudmännen står för hela eller del av sitt uppdrags kostnader. Intäkter från huvudmännen har ökat jämfört med 2024. Nämnden har därtill erhållit intäkter från Skatteverket under 2025, vilket också bidrar till överskottet.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Överförmyndarnämnden antog verksamhetsplan för 2025 vid sammanträdet 2025-01-22. I verksamhetsplanen framgår nämndens driftbudget för 2025.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Överförmyndarnämnden antog verksamhetsplan för 2025 vid sammanträdet 2025-01-22. I verksamhetsplanen framgår nämndens driftbudget för 2025.

13.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen för 2025 har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Av verksamhetsplanen framgår inga formulerade målsättningar med bärning på nämndens ekonomi.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". För 2 av 5 mål anges en tydlig, mätbar indikator för

		måluppfyllelse. För övriga tre mål framgår dock hur målet ska mätas och följas upp.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga fem mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse. Det framgår dock ingen förklaring till bedömningen. Nämnden bedömer att 2 av 5 mål uppnås, samt att 3 av 5 mål är på väg att uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej tillämpligt då nämnden inte formulerat mål för sin ekonomi. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

13.3. Organisation och personalförsörjning

Ny enhetschef tillträdde i februari 2025. Kommunsekreterare från kanslienheten hanterar nu nämndsekreteraruppdraget.

Sjukfrånvaro: Av nämndens verksamhetsberättelse samt kvalitetsrapporter för 2025 framgår inget rörande sjukfrånvaro i verksamheten.

Personalomsättning: Av nämndens verksamhetsberättelse samt kvalitetsrapport för 2025 framgår inget rörande personalomsättning i verksamheten. Vid nämnddialogen lyfts att nämnden har anställt två nya tillsvidare tjänster under 2025. En av dessa avser en överförmyndarhandläggare med inriktning att rekrytera ställföreträdare.

13.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2025?		Av nämndens verksamhetsplan framgår fyra identifierade riskfaktorer med tillhörande beskrivning och riskvärde. De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som identifierats i riskanalysen (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Det finns en dokumenterad riskanalys med fyra riskfaktorer identifierade. För respektive risk framgår en beskrivning, sannolikhet och konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering, hanteringsåtgärd samt bedömning av hantering, och uppföljningsfrekvens.

		Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista, vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2025 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts för samtliga fyra risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna är tillräcklig. År 2024 var motsvarande bedömning att den interna kontrollen kan förbättras.

13.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Det har skett en flytt till nya lokaler under augusti och september 2025 som en del av förbättringar i medarbetarnas arbetsmiljöarbete och verksamhetens effektiviseringsarbete.
- ▶ Nämndadministrationen har också utvecklats med hjälp av införandet av Netpublicator.
- ▶ Nyanställning av medarbetare har skett med fokus på rekrytering av ställföreträdare.
- ▶ En utökning av personalstyrkan, inklusive omvandling av studentmedarbetare till tillsvidare tjänst.
- ▶ Implementering av åtgärder från genomförd revisionsgranskning 2024 med bland annat nya rutiner och uppföljning av ekonomi.

13.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Rekrytering av ställföreträdare är en fortsatt utmaning.
- ▶ Lagförändringar under 2026 kräver anpassning av verksamheten.
- ▶ Granskningsarbetet har stött på förseningar under 2025 på grund av flytt och personalförändringar. Ny enhetschef tillträdde i februari 2025.
- ▶ Digitaliseringsåtgärder har mött motstånd från både personal och ställföreträdare.
- ▶ Kostnaderna för professionella ställföreträdare är höga och utgör 80 procent av budgeten, men endast 25 procent av ärendena.
- ▶ Överförmyndarnämnden styr verksamheten men personalen är anställd av stadskontoret. Det är därför otydligt vem som ansvarar för arbetsmiljöfrågor.

14. Sammanfattande bedömning

Inom ramen för den grundläggande granskningen har nämndernas verksamhetsplaner, reglementen, internkontrolldokumentation (inklusive riskanalys), årsredovisning och verksamhetsberättelser granskats. Intervjuer har genomförts med respektive nämnds presidium och förvaltningschefer. I nedan bild illustreras en sammanställd bedömning utifrån den grundläggande granskningens frågeställningar.

Tabell 1. Bedömningar för granskningens frågeställningar per nämnd

Frågeställning	KS	BUN	FSN	IFON	KFN	MHN	STBN	TN	UAN	ÄN	VN	ÖFN
Har nämnd/styrelse antagit en budget för 2025?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Har nämnd/styrelse antagit en verksamhetsplan för 2025?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Har nämnd/styrelse formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Har nämnd/styrelse formulerat mål för sin ekonomi?	Röd	Röd	Grön	Grön	Röd	Röd	Röd	Grön	Röd	Grön	Röd	Röd
Är målen mätbara?	Grön	Grön	Grön	Grön	Röd	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
När nämnd/styrelse uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
När nämnd/styrelse uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Grön	Grön	Röd	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Har nämnd/styrelse antagit en internkontrollplan för 2025?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Har nämnd/styrelse genomfört en riskanalys för 2025?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Har internkontrollplanen följts upp?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Vidare är den sammanfattade bedömningen att:

Ekonomi

- ▶ Tre nämnder redovisar en negativ budgetavvikelse:
 - Individ- och familjeomsorgsnämnden ett underskott om 48,3 mkr.
 - Kultur- och fritidsnämnden ett underskott om 0,3 mkr.
 - Stadsbyggnadsnämnden ett underskott om 0,1 mkr.
- ▶ Kommunstyrelsen och 7 av 11 nämnder saknar dokumenterade mål som inbegriper nämndens/styrelsens ekonomiska förhållanden.

Måluppfyllelse

- ▶ För flertalet nämnders dokumenterade mål saknas det mätbara indikatorer för ett eller flera mål. Detta ökar risken för subjektiva överväganden gällande uppföljning och bedömning av måluppfyllelsen.
- ▶ Målformulering för nämndernas ekonomi är ett utvecklingsområde för flertalet nämnder.

Intern kontroll

- ▶ Kommunstyrelsen och samtliga nämnder har upprättat riskanalyser som ligger till grund för internkontrollen. Däremot saknas det, i det underlag som vi granskat, i samtliga fall en bruttorisklista, d.v.s. en heltäckande bedömning av samtliga relevanta risker. Avsaknaden av en bruttorisklista innebär att de risker som identifieras i nämndens riskanalys tas med i verksamhetsplanen, varför det inte går att följa vilka risker som "accepteras" och/eller inte kommer med i internkontrollplanen.

Jönköpings kommun den 19 mars 2026.

Jakob Smith
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY
Kundansvarig, EY

Carl Ädelroth
Verksamhetsrevisor, EY